

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen
Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen
Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

J. DE WEERDT. — *Samensmelting van Naamlooze Vennootschappen.*

RECHTSPRAAK.
Hof van Beroep Brussel. — 9e Kamer. — 3 Mei 1933. — *Strafrecht. — Woeker. — Art. 494. — Voorwaarden.*
Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 4e Kamer. — 2 Februari 1933. — *Testamenten. — Bestaan van verscheidene testamenten. — Schuldenaar der nalatenschap.*
Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 1e Kamer. — 14 Juli 1932. — *Minderjarige. — Verteenwoordiging in rechte. — Belangen in strijd met die van den vader. — Beheerder ad hoc.*
Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 3e Kamer. — 3 Mei 1933. — *Dadelijke uitwinning. — Art. 1244 B. W. — Niet toepasselijk.*

Vrederecht Berchem. — 7 Maart 1933. — *Takszegels. — Aannemingswerken. — Verplichting. — Meerderwerken. — Afwezigheid van schriftelijke toelating.*
Vrederecht Antwerpen. — 1ste Kanton. — 30 November 1932. — *Wet van 20 Juli 1932. — Wederzijdsche plichten der echtgenooten. — Inkomsten. — Werkloosheidsvergoeding. — Toepasselijkheid.*
BESTUURLIJKE RECHTSPRAAK.
Gemeenteraadsverkiezingen. — Laattijdig toelaten van kiezers. — Verbreking der kiezing. — Voorwaarden. — 1932. — Hastière-Lavauz.
WETGEVING.
BIBLIOGRAPHIE.
UIT DE PERS.
BALLELEVEN.

Samensmelting van Naamlooze Vennootschappen

Samensmelting van vennootschappen is een alledaagsch verschijnsel geworden, dat ons even normaal voorkomt als een kapitaalsverhoging of een vervroegde ontbinding. Het is een der kenmerken van de náoorlogsche economie.

De wet van 23 Juli 1927 heeft een uitzonderingsregiem tot stand gebracht ten voordeele van de samensmelting. Registratie- en overschrijvingsrechten werden met 2/3 verminderd. Daarbij werd de mobiele taks van de baan geruimd.

Hoe geschiedt het samensmelten van naamlooze vennootschappen? Een of meer vennootschappen worden door een ander opgeslorpt. Deze laatste kan ofwel een bestaande vennootschap zijn ofwel een maatschappij die bij het voltrekken van de samensmelting zelf, wordt opgericht.

Samensmelting wordt verwezenlijkt door het inbrengen van de goederen der verdwijnende vennootschappen bij de opslorpnde maatschappij. De verdwijnende vennootschappen schrijven aldus in op titels van de opslorpnde maatschappij. Deze inschrijving geschiedt bij de opslorpning ofwel bij kapitaalsverhoging of wijziging in de statuten van de opslorpnde vennootschap.

De inbreng van de maatschappelijke boedels der verdwijnende maatschappijen, bevat niet enkel speciën maar goederen van allerlei slag. Daaruit volgt dat de nieuwe titels in beginsel geblokkeerd blijven gedurende meer dan twee jaren na de samensmelting. Indien echter de opgeslorpte vennootschap meer dan 5 jaar bestaat, bij het verwezenlijken van de fusie, kunnen de titels vrij verhandeld worden.

Hoe nu worden inschrijvingen en inbreng voltrokken? Ofwel met ofwel zonder tusschenkomst van vereffenaars.

Met hun tusschenkomst: de op te sloppen vennootschap beslist dat zij in vereffening treedt, benoemt vereffenaars en verleent hun de macht tot het inbrengen van het maatschappelijk bezit bij de opvolgende maatschappij.

Zonder hun tusschenkomst: zonder voorafgaandelijke in vereffening stelling; de inbreng wordt dan gedaan door de gewone uitvoerende macht — den beheerraad — of nog door bijzondere volmachtdraggers, daartoe benoemd.

In het eerste geval zullen de vereffenaars de schuldeischers betalen, daarna het resterend bezit — in casu nieuwe titels — ter verdeling

voorleggen. Ze zullen jaarlijks verslag moeten uitbrengen en den toestand der vereffening mededeelen. De sluiting van de vereffening dient bekend gemaakt.

In de tweede hypothese daarentegen, verdwijnt de op te sloppen maatschappij door het feit dat ze zich zelf — door afstand van al hare goederen — in de onmogelijkheid stelt haar doel zelfstandig na te jagen. Deze ontbinding gaat niet noodzakelijk gepaard tegenover de vennoten — met een in vereffening stelling. Reeds in 1891 deed Masius in een scherpzinnige studie opmerken (1), dat ontbinding, onafhankelijk van in vereffening stelling kan bestaan. Tegenover schuldeischers echter kan de vereffening niet ontkomen worden. Bij gebrek aan uitdrukkelijke beslissing tot vereffening, zullen de schuldeischers de beheerders als vereffenaars mogen beschouwen.

Schuldeischers kunnen niet gedwongen worden een andere schuldenaar te aanvaarden dan deze met dewelke ze hebben gecontracteerd. Zij kunnen derhalve de opgeslorpte vennootschap, ook na de samensmelting dagvaarden in betaling of uitvoering van verplichtingen (2).

Het feit zelf der verdwijning van de vennootschap is als het ware niet bestaande ten hunnen opzichte. Zij kunnen hun rechten ten uitvoer leggen op de nieuwe titels, toegekend in ruil van den inbreng. Zij kunnen deze titels onder beslag leggen en te gelde maken, zoolang ze niet in handen van de vennoten zijn overgegaan.

Wat gebeurt er echter wanneer deze titels aan de vennoten werden ter hand gesteld, alvorens de schulden werden afbetaald? De vereffenaars, of bij gebreke daarvan de beheerders, zijn aansprakelijk voor de verdeling van het actief zonder voorafgaandelijke aanzuivering van het passief.

Daarbij zouden de schuldeischers, naar de meening van sommigen, de scheiding der boedels van de fusionnerende maatschappijen mogen aanvragen, en zich doen betalen op de ingebrachte goederen van hun schuldenaar bij uitsluiting van de schuldeischers der andere vennootschap. Deze uiterste stelling blijkt echter niet door eenige rechtspraak gestaafd.

(1) J. T. 1891 blz. 706.
(2) Beroepshof Gent 29 Juni 1091. Rev. Prat. Soc. 1901, blz. 242.

619

Zoo de inbreng werd aangegaan met het kwaadwillig opzet de schuldeischers nadeel toe te brengen en hun het actief der maatschappij te onttrekken, kunnen zij de vernietiging van de samensmelting eischen (paulinische vordering).

Men zal er dus zorg voor dragen dat de schuldeischers aan de verdwonen vennootschap ontlasting geven en de opslorpnde maatschappij in haar plaats aanvaarden. Zoo zij deze novatie afwijzen, moet de opslorpnde maatschappij zich bepalen tot het stipt nakomen hunner rechten. Zonder belang bezitten zij geen rechtsvordering.

Zoo het passief niet bij de opslorpning werd ingebracht, rijst de vraag of de schuldeischers eene rechtstreeksche vordering tegen de opslorpnde vennootschap bezitten. De rechtspraak blijkt deze vraag bevestigend te beantwoorden. In de beschouwingen van een der jongste beslissingen in zake samensmelting, — gegeven door de Rechtbank van Antwerpen (1) — wordt verklaard dat de opslorpnde maatschappij als algemeen opvolger der opgeslorpte, aansprakelijk is voor het passief dezer laatste.

De inbreng van het actief geeft aanleiding tot het treffen van maatregelen tegenover derden. De inbreng van onroerende goederen dient overgeschreven ten hypotheekkantoor. De inbreng van hypotheecaire schuldvorderingen dient vermeld ten rande der hypotheecaire in-

(1) J. T. 5-3-33, col. 170, vonnis van 4 Jan. 1933.

620

schrijvingen. De overdracht van brevetten moet beteekend worden aan den Minister van Nijverheid en Arbeid. De afstand van fabriekmerken, dient ter greffie van de Handelsrechtbank bekend gemaakt. Overdracht van titels op naam, dient gebeekt in het register der nominatieve aandelen.

Wat nu de gewone vorderingen betreft, de leeningen die de verdwijnende maatschappij heeft toegestaan, de credieten die ze heeft verstrekt, hier rijst de vraag of de overdracht daarvan moet beteekend worden aan den belanghebbende, of in een authentieke akte dient aanvaard, (art. 1690 B. W.) ofwel of deze formaliteiten overbodig zijn.

De burgerlijke Rechtbank van Brussel, in 1907 en 1911, de Handelsrechtbank van Verviers in 1923 (2), hebben aangenomen dat deze formaliteiten niet dienden vervuld. De beweegredenen daartoe zijn echter van zeer uiteenloopende aard: opvolging ten algemeenen titel, in plaats-stelling of subrogatie, bekendmakingen van de akte van samensmelting door het staatsblad. De vraag werd o.i. nog niet onderworpen aan het Verbrekingshof.

De samensmelting groeit. Haar juridisch wezen wordt thans gesmeed en zal vastgelegd worden naar gelang de rechtspraak de samensmelting zal te behandelen hebben.

J. DE WEERDT.

(2) Brussel 23-5-1907. P. P. 1907, n° 988. id. 29-11-1907. P. P. 1912, n° 436. — Verviers 23-10-23. Jur. Liège 1923, blz. 317.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL.

9° KAMER. — 3 MEI 1933.

Voorzitter: M. de Lichtervelde.
Raadsheeren: M.M. Dujardin en Bouquey.
Adv. Gen.: M. Wouters.

STRAFRECHT. — WOEKER. — ART. 494. — VOORWAARDEN.

Het misbruik van de zwakheden van de ontleeners, voorwaarde vereischt opdat woeker strafbaar zou zijn, blijkt uit het feit dat het geld ontleend, niet aan een gewone woekerprijs, zooals 15 of 20 % maar onder voorwaarden die de interest brengen van 50, 60 tot 200 en zelfs in een bepaald geval tot 900 %.

Het feit dat dit geschiedde zonder dat de ontleener zich in buitengewonen nood bevond is een bewijs te meer dezer zwakheid.

O. M. t/ V. P. en Schr.

Aangezien de betichting «gewoonlijk, op welke wijze ook, waarden geleverd te hebben aan een hooger dan den wettelijken rentevoet en met misbruik van de zwakheden of van de hartstochten van den ontleener», ten laste van betichte door den eersten rechter vastgesteld, bewezen is gebleven door het onderzoek vóór het Hof gedaan;

Aangezien tevergeefs betichten opwerpen dat zij geen misbruik hebben gemaakt der zwakheid van de personen die zich tot hunne inrichting wendden om geld te bekomen;

Aangezien weliswaar op zich zelve genomen woekerhandel geen misdrijf meer uitmaakt, maar dat wanneer personen geld ontleenen niet aan een gewone woekerprijs, zooals b.v. 15 of 20 %, maar wel onder voorwaarden die den

kroos brengen tot 50, 60 tot 200, 300 en zelfs, in zeker geval, tot 900 %, de handelwijze zelve der ontleeners hunne zwakheid genoegzaam doet uitschijnen;

Aangezien met rede de verdediging doet opmerken dat men den nood waarin deze zich bevinden niet hoeft in aanmerking te nemen: dat inderdaad de zwakheid van karakter zich nog beter laat kenschetsen bij deze die, zonder uitzonderlijken nood, en alleen uit reden eener momentanee geldverlegenheid of om beter in de kosten van een huisfeest of iets dergelijks te kunnen voorzien, eene zoo buitensporige ontleening aangaan, welke zwakheid door de leeners uitgebaat wordt;

Aangezien het Openbaar Ministerie niet in beroep is gegaan tegen den tweeden betichte, en dat de straf tegen hem uitgesproken dient behouden te worden;

Aangezien de straf aan den eersten betichte toegepast niet in evenredigheid is met de zwaarwichtigheid der feiten;

Om deze beweegredenen:

Het Hof, ontvangt de beroepen en rechtdoende ten gronde, gezien de wetsbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald:

Doet het vonnis a quo te niet enkel in zover het V. P. verwijst tot eene gevangenzitting van slechts drie maanden.

Wijzigende desaaangaande met eenparigheid, veroordeelt voornoemde betichte tot eene gevangenzitting van zes maanden.

Bevestigt voor al het overige het bestreden vonnis en verwijst de twee betichten solidaair tot de beroepskosten, beloopende in het geheel op fr. 162,93; zegt dat de lijfswang, voor de kosten van eersten aanleg uitgesproken, insgelijks toepasselijk is op deze van beroep.

